

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การให้บริการฌาปนกิจของเจ้าหน้าที่สัปเหร่อในเทศบาลนครพิษณุโลก
หลักสังคหวัตถุ ๔” ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การให้บริการฌาปนกิจของเจ้าหน้าที่สัปเหร่อในเทศบาลนครพิษณุโลก
ตามหลักสังคหวัตถุ ๔” ครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการ
ศึกษาวิจัย วิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ก. ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่

(๑) ประชากร (Population) ได้แก่ ผู้ที่ไปติดต่องานเกี่ยวกับการจัดการศพ และผู้ไป
ร่วมงานฌาปนกิจศพ จำนวน ๔๒๐ คน โดยใช้เวลาในการรวบรวมข้อมูล สัปดาห์ละ ๓ วัน คือ
วันศุกร์ เสาร์ และอาทิตย์ รวม ๕ เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๙ ถึง เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(๒) กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ได้แก่ ตัวแทนของผู้ที่ไปร่วมงานการฌาปนกิจศพ โดยใช้
วิธีสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Random Sampling) จากผู้ที่มารับบริการ จำนวน ๒๐๙ คน/ฉบับ
โดยการเปิดตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของของทาร์โร ยามาเน่ Taro Yamane (1973)^{๘๒}
ที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ เปอร์เซ็นต์ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ๒๐๙ คน แล้วทำการสุ่มตัวอย่างแบบ
บังเอิญ (Accidental Sampling) จากประชากรทั้งหมด

^{๘๒} Yamane, Taro. **Statistics: An introductory Analysis**. Third edition.(3rd ed.), (New
York : Harper and Row Publication, 1973), p. 727., สุวริย์ ศิริโกการภิรมย์, การวิจัยทางการศึกษา, (ลพบุรี
: /ฝ่ายเอกสารการพิมพ์ สถาบันราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๕๖), หน้า ๑๒๙-๑๓๐.

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire)

๓.๓.๑ ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม

๑) ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการให้บริการและหลักสังคหวัตถุ ๔ จากหนังสือ เอกสารและผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒) กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือการวิจัย

๓) กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือการวิจัย โดยขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

๔) สร้างเครื่องมือจากกรอบเนื้อหาในคำจำกัดความของศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยแล้วเสนอร่างเครื่องมือการวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ ที่ปรึกษาแนะนำ

๕) นำเสนอร่างเครื่องมือที่แก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๕ ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ IOC (Index of Item-Objective Congruence)^{๘๓}

๖) นำเครื่องมือที่ตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนในเขตอำเภออื่น ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะทำการวิจัย จำนวน ๓๐ ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficients) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach)^{๘๔} ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ .๙๖๑

๗) นำเครื่องมือที่แก้ไขปรับปรุงสมบูรณ์แล้วไปจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

๓.๓.๒ ลักษณะของเครื่องมือ

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) จำแนกตามข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และจำนวนครั้งที่ไปใช้บริการ

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเจ้าหน้าที่สับเห่ร่ตามวัดต่างๆ ในเทศบาลนครพิษณุโลก ตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ได้แก่ ด้านทาน ด้านปิยวาจา ด้านอัตถจริยา และด้านสมานัตตตา การกำหนดระดับความคิดเห็น ผู้วิจัยได้กำหนดระดับ

^{๘๓} Cronbach, Lee J, *Essentials of psychological testing*, 4 th ed., (New York : Harper & Row, 1971), p. 123.

^{๘๔} ประยูร อาษานาม, *คู่มือวิจัยทางการศึกษา*, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (ขอนแก่น : มหาวิทยาลัย ขอนแก่น, ๒๕๔๑), หน้า ๘๗.

ความคิดเห็นให้มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Numerical scale) มี ๕ ระดับ มากที่สุด มากน้อย ปานกลาง น้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้น้ำหนักของคะแนน ดังนี้

๕	หมายถึง	การให้บริการอยู่ในระดับ มากที่สุด
๔	หมายถึง	การให้บริการอยู่ในระดับ มาก
๓	หมายถึง	การให้บริการอยู่ในระดับ ปานกลาง
๒	หมายถึง	การให้บริการอยู่ในระดับ น้อย
๑	หมายถึง	การให้บริการอยู่ในระดับ น้อยที่สุด ^{๘๕}

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นทั่วไป มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open ended Questionnaire) เพื่อสอบถามข้อเสนอแนะทั่วไปในการให้บริการทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านงาน ด้านปียวจา ด้านอัตถจริยา และด้านสมานัตตตา

๓.๓.๓ การทดสอบเครื่องมือ

ในการทดสอบเครื่องมือที่ได้สร้างขึ้นมานั้น ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบเครื่องมือโดยการทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) และทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้

๑. การทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยได้นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ๕ ท่าน เพื่อตรวจสอบและแก้ไขให้มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ที่สามารถใช้วัดได้ตรงตามต้องการต่อไป ได้แก่

(๑) พระครูสุเมธธรรมธาดา, ดร. อาจารย์ประจำสาขาวิชาพระพุทธศาสนา บัณฑิตศึกษา วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

(๒) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปัญญา นามสง่า ประธานหลักสูตรสาขาวิชาปรัชญา วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

(๓) ดร.เจริญ มณีจักร อาจารย์ประจำสาขาวิชาพระพุทธศาสนา บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

(๔) พันเอก ดร. เกื้อ ชัยภูมิ อาจารย์ประจำวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

(๕) ผศ.ดร. วรฤต เกื่อนช้าง อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์

เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระและโครงสร้างของคำถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item – Objective Congruence Index : IOC) โดยได้ค่า IOC ตั้งแต่ ๐.๕ ขึ้นไปทุกข้อ

^{๘๕} ชูติระ ระบบอบ และคณะ, **ระเบียบวิธีวิจัย**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๕๒), หน้า ๑๐๘.

๒. หาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขจากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลองใช้ (try out) กับประชาชนที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๐ คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนเพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ของความเชื่อมั่นตามวิธีการของครอนบาส Cronbach โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .๙๖๑

๓. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อในการวิจัยต่อไป

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล ดังนี้

๑. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา บัณฑิตศึกษา วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อเรียนเจ้าอาวาสวัดต่างๆ ขออนุญาตเข้าทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในบริเวณที่ทำการของวัดนั้นๆ

๒. ขอความร่วมมือจากประชากรกลุ่มเป้าหมาย ที่ไปติดต่อประสานงานฉาปนกิจ ผู้ที่ไปร่วมงานฉาปนกิจศพ หรือเจ้าภาพคนอื่นๆ ในระหว่างการบำเพ็ญกุศล ๓ วันหรือ ๗ วัน เพื่อตอบแบบสอบถาม นำแบบสอบถามจำนวน ๒๐๙ ชุด แจกให้ผู้เข้ามาติดต่อกับงานเกี่ยวกับฉาปนกิจศพ

๓. เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมาแล้วนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ จัดระเบียบข้อมูล

๔. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลต่อไป

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องของแบบสอบถามทั้งหมด แล้วนำมาคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์เพื่อมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการบันทึกคะแนนแต่ละข้อของแต่ละคนลงในแบบลงรหัส (Coding Form) แล้วทำวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าสถิติต่างๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

๑. ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยการหาค่าทางสถิติต่างๆ ดังนี้ ค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยายผล

๒. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเจ้าหน้าที่สัปเหร่อตามหลักสังคหวัตถุ ๔ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย โดยกำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ โดยใช้หลักเกณฑ์ดังนี้

๓. เกณฑ์การพิจารณาคัดสินค้าเฉลี่ย

ช่วงค่าเฉลี่ย	การแปลความหมาย
๔.๒๑ – ๕.๐๐	หมายถึง การให้บริการอยู่ในระดับ มากที่สุด
๓.๔๑ – ๔.๒๐	หมายถึง การให้บริการอยู่ในระดับ มาก
๒.๖๑ – ๓.๔๐	หมายถึง การให้บริการอยู่ในระดับ ปานกลาง
๑.๘๑ – ๒.๖๐	หมายถึง การให้บริการอยู่ในระดับ น้อย
๑.๐๐ – ๑.๘๐	หมายถึง การให้บริการอยู่ในระดับ น้อยที่สุด ^{๘๖}

๔. ปัญหา และข้อเสนอแนะข้อเสนอแนะทั่วไป เกี่ยวกับการให้บริการของสัปปะเห่อในวัดต่างๆ ในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด โดยเขียนในลักษณะความเรียงประกอบบริบท (Content Analysis Technique)

^{๘๖} ชูศรี วงศ์รัตน์, เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย, พิมพ์ครั้งที่ ๗, (กรุงเทพมหานคร : เทพเนรมิต, ๒๕๔๑), หน้า ๗๕.